

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه سمنان
دانشکده علوم انسانی
گروه الهیات(ادیان-عرفان)
پایان نامه
برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته الهیات(ادیان-عرفان)

عنوان :

تکامل داروین و مواجهه مسیحیت با آن (تا سده ی بیستم)

استاد راهنما:

دکتر جواد فیروزی

استاد مشاور :

دکتر جعفر فلاحتی

پژوهشگر :

مریم همتیان

کلیه حقوق مترقب بر نتایج مطالعات این پایان نامه متعلق به دانشگاه سمنان است و بدون اجازه کتبی دانشگاه سمنان به شخص ثالث قابل واگذاری نیست ، همچنین استفاده از اطلاعات و نتایج موجود در پایان نامه بدون ذکر مرجع مجاز نمی باشد .

تعهد نامه

اینجانب: مریم همتیان دانشجوی دوره کارشناسی ارشد رشته‌ی الهیات گرایش ادیان - عرفان
دانشکده علوم انسانی دانشگاه سمنان گواهی می‌نماییم که تحقیقات ارائه شده در این پایان نامه
توسط شخص اینجانب انجام شده و صحت و اصالت مطالب نگارش شده مورد تایید می‌باشد و لذا
موارد استفاده از کار دیگران محققان به مرجع مورد استفاده شده اشاره شده است. بعلاوه گواهی می‌
نماییم که مطالب مندرج در پایان نامه تا کنون برای دریافت هیچ نوع مدرک یا امتیازی توسط اینجانب
یا فرد دیگری در هیچ جا ارائه نشده است و در تدوین متن پایان نامه چارچوب (فرمت) مصوب
دانشگاه را بطور کامل رعایت کرده ام.

امضاء دانشجو: مریم همتیان

تاریخ: ۹۲/۱۱/۲۶

سپاس نامه

هر که مرا علم آموخت و قلم را به دستم داد سپاس می گویم که چراغ راهم بودند و پشتیبان زندگی ام.اما در اینجا بر خود روا میدارم تا از استاد ارجمند جناب آقای دکتر فیروزی نهایت سپاس را به جا آرم که با دقت و صبر دست نوشته های شتاب زده ونا آگاهانه ی مرا مطالعه نموده و مرا یاری دادند.همچنین آقای دکتر فلاحتی که مشاور من بودند و همه ی اساتیدی که به هر روی لطف شان شامل حالم شد به خصوص آقای دکتر سنایی.

چکیده:

در این پایان نامه به نظریه تکامل و رویکرد دین مداران به آن پرداخته شده است. قرن هیجدهم میلادی، آغازگر چالش هایی در باب الهیات سنتی است. اما با ظهور نظریه تکامل در کتاب منشا انواع که توسط داروین ارائه شد، نگرش های ضد و نقیضی در باب خدا، آفرینش و دین به وجود آمد. اندیشمندانی که پیش از نظریه‌ی داروین خطر مدرنیسم را احساس کردند، سعی بلیغ نمودند تا دین را متناسب با نیازهای روز همساز کنند و در تطبیق تکامل با الهیات، در دسر کمتری نسبت به کسانی داشتند که به هر روی با علم عناد وستیزه می‌ورزیدند. کاتولیک‌ها راه میانه‌ای برگزیدند. در عین قبول برخی از جنبه‌های تکامل آنرا تعمید دادند و الهیاتی پیشو اعرضه کردند. در حالیکه اندک مردمانی از انجیل گرایان و بنیادگرایان، به انکار تکامل پرداخته و شیوه‌ی پیکار با آن را برگزیدند. چون جامعه‌ی صنعتی و سکولار اروپا مجالی به این اندیشمندان جزم گرا نمی‌داد، جلای وطن کرده به آمریکا رفتند و در آنجا موقعیت خویش را ثبیت نمودند. اما باز هم جنبه‌هایی از تکامل را اذعان کردند و با این حال از پذیرفتن شکل داروینی آن، سرباز زدند.

کلیدواژه: تکامل، انتخاب طبیعی، تنافع بقا، داروین، خلق‌گرایی، لیبرال‌ها

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	۱
فصل اول: کلیات تحقیق	
۱-۱. بیان مسئله	۴
۱-۲. سوال های تحقیق	۵
۱-۳. فرضیه های اصلی و فرعی	۵
۱-۴. اهداف تحقیق	۵
۱-۴-۱. هدف اصلی	۵
۱-۴-۲. هدف فرعی	۵
۱-۵. واژه های کلیدی تحقیق	۵
۱-۶. سوابق مربوط	۵
۱-۷. استفاده کنندگان از نتایج تحقیق	۵
۱-۸. نوع تحقیق	۵
۱-۹. روش تحقیق	۵
۱-۹-۱. ابزار گردآوری اطلاعات	۶
۱-۹-۲. جامعه آماری	۶
۱-۹-۳. نمونه آماری و روش نمونه گیری	۶

۷	۱-۹-۴.روش تجزیه و تحلیل اطلاعات.....
	فصل دوم: تکامل و داروین
۹	۱-۲-۱. پیشینه‌ی تکامل در دوره‌ی ۴ تا عپیش از میلاد.....
۱۰	۱-۱-۱. ارسسطو.....
۱۱	۱-۱-۲. ثبوت انواع، خلق الساعه نزد ارسسطو.....
۱۱	۱-۱-۳. آراء ارسسطو در بطن دین مسیح.....
۱۲	۱-۲-۲. بازپیدایی اندیشه‌های طورگرایانه در قرن ۱۸.....
۱۲	۱-۲-۱. تطور در سحابی.....
۱۳	۱-۲-۲. تطور در زمین شناسی.....
۱۴	۱-۲-۲-۱. کاتاستروفیسم.....
۱۵	۱-۲-۲-۲. چالرز لایل.....
۱۶	۱-۲-۲-۳. تکامل در عرصه زیست.....
۱۷	۱-۲-۳-۱. کارل لینه.....
۱۸	۱-۲-۳-۲. لامارک پدر نظریه‌ی تکامل.....
۱۹	۱-۲-۳-۱. مفهوم ارگاسم.....
۱۹	۱-۲-۳-۲. استعمال و عدم استعمال.....
۲۱	۱-۲-۳-۳. اندیشه‌های هیلیر.....
۲۱	۱-۲-۳. داروین.....

۲۱	۱-۳-۲. حسب حال داروین
۲۳	۲-۳-۲. اصول نظریه داروین
۲۴	۱-۲-۳-۲. شرایط محیط
۲۴	۲-۲-۳-۲. پرورش کبوتران
۲۶	۳-۲-۲-۲. انتخاب مصنوعی
۲۷	۱-۲-۳-۲-۲. عوامل موثر بر انتخاب مصنوعی
۲۷	۴-۲-۳-۲-۲. انتخاب طبیعی
۲۷	۱-۴-۲-۳-۲-۲. تمایز انواع
۲۸	۵-۲-۳-۲-۲. تنازع بقا
۲۹	۶-۲-۳-۲-۲. تبعاعد صفات
۳۱	۷-۲-۳-۲-۲. تئوری داروین- والاس
۳۱	۴-۲-۲. تکامل
۳۱	۱-۴-۲-۲. تعریف تکامل
۳۲	۲-۴-۲-۲. مندل وامر وراثت
۳۲	۳-۴-۲-۲. تعریف جامع تر تکامل
۳۳	۵-۲-۲-۲. هبوط انسان
۳۴	۱-۵-۲-۲. آتاویسم

۳۵	۲-۵-۲. تشكل نژاد
۳۷	۳-۵-۲. شباهت های جسمی انسان با حیوانات
۳۸	۱-۳-۵-۲. نفس، اخلاق، انسان و جانوران
۳۸	۲-۳-۵-۲. خودآگاهی؛ غریزه یا هوش
۳۹	۳-۳-۵-۲. خداباوری در حیوانات
۴۰	۴-۳-۵-۲. مفهوم اخلاق در جانوران
۴۰	۶-۲. تکامل انسان
۴۱	۱-۶-۲. تنوع نژادها

فصل سوم: برخورد کاتولیک‌ها با داروینیسم

۴۳	۱-۳-۱. آیات سفرپیدایش در باب خلقت
۴۳	۲-۱-۳. خدادارالهیات مسیحی
۴۴	۲-۲-۳. الهیات طبیعی و پیلی
۴۴	۱-۲-۳. پیشینه الهیات طبیعی
۴۶	۲-۲-۳. پیلی
۴۷	۳-۲-۳. داروین والهیات
۴۷	۱-۳-۳. نگرش دینی داروین
۴۹	۴-۳-۳. رویارویی کشیشان
۵۳	۵-۳-۳. نظریه تضادمیان علم و دین
۵۴	۱-۳-۵-۳. دیدگاه‌های متناقض نسبت به تکامل
۵۸	۲-۳-۵-۳. مدل کنت

۵۹	۳-۵-۳. تعارض بین علم و ایمان.....
۵۹	۶-۳. سنت کاتولیک ها در مواجهه با تکامل.....
۵۹	۱-۶-۳. جایگاه انسان در فرآیند تکامل.....
۶۱	۲-۶-۳. جایگاه ویژه‌ی روح در سنت مسیحیت.....
۶۱	۱-۶-۲-۳. نگرش کاتولیک‌ها به خلقت نوع انسان.....
۶۲	۲-۶-۲-۳. جسم تکامل یافته است یاروح؟.....
۶۳	۳-۶-۲-۳. براهین فادر گیل.....
۶۴	۳-۶-۳. نگرش نوین به متون مقدس در باب خلقت.....
۶۶	۱-۶-۳-۳. قدرت خدادور خلق جهان.....
۶۷	۴-۶-۳. تاویل آیات.....
۶۹	۱-۶-۴-۳. تمثیل پولس قدیس و سازگاری با تکامل
۷۰	۲-۶-۴-۳. بقای اصلاح و سنت نیکخواهی خداوند.....
۷۰	۳-۶-۴-۳. کشاورزی، عیسی مسیح و سنت مسیحیان.....
۷۱	۵-۶-۳. دیدگاه کلیسا کاتولیک رم در قبال تکامل.....
۷۲	۶-۶-۳. خلقت گرایی.....
۷۲	۱-۶-۶-۳. پیشینه‌ای از آن.....
۷۳	۲-۶-۶-۳. چیستی نظریه خلقت.....
۷۴	۳-۶-۶-۳. خلقت تکاملی.....
۷۵	۷-۶-۶-۳. طرح ذی شعور.....
۷۵	۱-۶-۶-۳. علم وجود خدا.....

۷۷.....	۲-۶-۳.تفاوت ها و شبهات ها میان خلقت گرایی و طرح ذی شعور.....
فصل چهارم: برخورد پرتوستان ها در تقابل با داروینیزم(لیبرال ها و انجیل گرایان)	
۷۹.....	۱-۴.پیشینه ای از الهیات لیبرال
۷۹.....	۱-۱-۴.تحولاتی مهم در شکل گیری الهیات لیبرال.....
۸۰.....	۲-۴.نگرش لیبرال ها در باب تکامل.....
۸۲.....	۱-۲-۴.لیبرال ها در امریکا.....
۸۳.....	۲-۲-۴.لایمن ابوت و نگرش های تکامل اشن.....
۸۴.....	۳-۲-۴.الهیات طبقاتی ابوت.....
۸۵.....	۴-۲-۴.انسان تکامل یافته در فرآیند عروج.....
۸۶.....	۴-۳-۴.انجیل گرایان.....
۸۶.....	۱-۳-۴.مخالفان وفاق علم و دین.....
۸۷.....	۲-۳-۴.دیدگاه بنیادگرایان در بارهی تکامل.....
۸۸.....	۳-۳-۴.انجیل گرایان و بیکنیسم.....
۸۹.....	۴-۳-۴.بازگشایی دو حقیقت.....
۸۹.....	۴-۳-۵.آگاسیز.....
۹۰.....	۴-۴-۴.دیدگاه های انجیل گرایان و مخالفت با داروینیسم.....
۹۰.....	۱-۴-۴.آسا گری.....
۹۲.....	۲-۴-۴.رأیت در همسازی با تکامل.....
۹۳.....	۳-۴-۴.دیدگاه های چالرز هاج در باب تکامل.....
۹۴.....	۱-۳-۴-۴.عناصر داروینیسم در نزد هاج.....

۹۵	۴-۳-۲. سازگاری علم و کتاب مقدس
۹۶	۴-۳-۳. دو نقد مهم هاج بر داروینیسم
۹۷	۴-۳-۴. خلا علم و براهین مستدل
۹۹	۴-۴-۴. نگرش های دیگر متفکران
۱۰۳	۴-۴-۵. دیدگاه بنیاد گرایان
۱۰۵	۴-۵-۱. محاکمه اسکپس

فصل پنجم

۱۰۶	تحلیل نهایی
۱۰۸	منابع و مأخذ
۱۱۰	نمایه اصطلاحات

مقدمه

اندیشه های تطورگرایانه از خلقت، قدمتی طولانی دارد و به عصر طلایی یونان، دوره‌ی فلاسفه‌ی بزرگ چون اقليدس و اناسکسیمندروس بازمی‌گردد. اما با ظهور ارسطو و نفوذ آراء علمی او بر جامعه، نگرش های تکاملی مسکوت می‌ماند. با ظهور مسیحیت والهیات مسیحی که به مدد آباکلیسا شکل می‌گیرد آنچه به عنوان میراث یونان در بطن مسیحیت راه می‌یابد، اندیشه‌های ارسطوست. بدین ترتیب تکامل به طور کلی از اذهان اندیشمندان محومیشود به خصوص که در آیات تکوین کتاب مقدس چگونگی خلقت آسمان‌ها و زمین و نوع انسان بیان شده بود. بعد از رنسانس و شکل‌گیری نهضت اومانیسم، نگرش انسان به مسائل علمی از چارچوب کلیسا والهیات جزئی انفکاک یافته و شناختی مبتنی بر تجربه و مشاهده مستمر مورد اقبال قرار گرفت. بر این اساس، دانشمندان موفق به کشف پدیده‌هایی در عرصه‌ی فیزیک و نجوم شدند که نظریه‌های پیشین را نقض می‌کرد. چالش میان عقاید کلیسایی و باور های مبتنی بر کشفیات تجربی آغاز شد. در قرن هفدهم میلادی فیزیک ارسطوی که همساز با تعالیم کتاب مقدس مینموداز بین رفت و فیزیک نیوتونی جای آرا گرفت. قرن هیجدهم میلادی که آغازگر دوره‌ی روشنگری نام دارد، دوره‌ی استیلای خردبردین بود. در این دوره آنچه مورد قبول واقع میشد آیات برپایه‌ی عقل بود و عقل انسان همچون منبعی موثق برای بصیرت در نظر گرفته شد. و همین دوره آغازگر نگرش‌هایی در باب آفرینش تکاملی بود. کانت با ارائه فرضیه‌های درباره‌ی نحوه‌ی شکل گیری کهکشان اندیشه‌های تطورگرایانه را بنیان نهاد. بعداز او با کشف فسیل‌ها اندیشمندانی همچون لایل نظریه‌ی یک نواختی باوری یا اونفورمیسم را درباره‌ی زمین بیان نمودند و به این اصل مهم پرداختند که زمین در طی دوره‌های خاصی رو به گسترش نهاده است تا به این شکل کنونی اش دست یافته است و این روندهمچنان ادامه خواهد داشت. همگام با این زمین شناسان، زیست شناسانی نیز نگرش تطور گرایانه را در باره‌ی موجودات زنده، اعم از گیاهان و جانوران مطرح نمودند. بوفون، هیلیروار اسموس داروین از زمرة‌ی زیست شناسانی هستند که دیدگاهی تکاملی اختیار نمودند. لامارک در فرانسه نیز با انتشار کتاب (فلسفه جانورشناسی)، دیدگاه خویش را به همگان عرضه کرد هرچند مورد اقبال عموم واقع نشد. در نیمه‌ی قرن نوزدهم چالرز داروین زمانی نگرش تکاملی اش را منتشر ساخت که الهیات سنتی در حال اضمحلال بود. الهیدانانی چون شلایر ماخر و ریچل در آلمان تجربه‌ی دینی را اساسی برای معنویت می‌دانستند و پیلی به مدد الهیات طبیعی کشفیات علمی را به خدمت دین گرفته بود. از سوی دیگر با نقد کتاب مقدس برخی از آیات مورد چرازی واقع شده و گروهی از الهیدانان آکسفورد را به نگرشی دگرگونه نسبت به دین مسیح و علم رو به گسترش وامی داشت. آنها

با قبول یافته های علمی برای بهبود زندگی بهتر، سعی در تطبیق آن با آیات کتاب مقدس داشتند. به باور بسیاری از اندیشمندان نظریه تکامل داروین، مسبب تفکرات ضد دینی نبود بلکه به آن روندی که بر علیه دین آغاز گشته بود، سرعت بخشدید. با این وجود واکنش ها در باره ای نظریه تکامل داروین همگون نبود. بسیاری از الهیدانان و اندیشمندان دینی از همان آغاز با قبول نظریه تکامل، در صدد تطبیق آن با آیات کتاب مقدس برآمده و تفسیری نوین از آیات کتاب مقدس به دست دادند و میان آراء نویسندها کتاب و آنچه بر سبیل وحی بود، تفاوتی قائل شده و به این باور رسیدند که برخی از آیات مطابق با قوانین تکامل است؛ ضمن اینکه پیامبر در هر زمانی ملزم است تا به زبان مردم عصر خویش سخن گوید. برخی دیگر با اذعان به تکامل به عنوان فرضیه ای علمی و پذیرش دین و کتاب مقدس، دین را به مثابه ای الگو و راهنمایی برای زندگی متخلق به صفات و فضایل اخلاقی در نظر گرفتند و قائل به جدایی عرصه ای علم و دین شدند. واما دانشمندانی از علم طبیعی در رد نظریه تکاملی داروین بسیار کوشیدند و بر مبنای دیدگاههای علم تجربی، نظریه داروین را تکذیب نمودند.

بنیادگرایان شاخه ای پروتستان نیز همکام با این دانشمندان به رد نظریه تکامل همت گماشته و دستاوردهای علمی اینان را شاهدی بر استدلال و مدعای خویش انگاشتند. برخی دیگر فراتر رفته و آنرا به عنوان یک نظریه علمی تکذیب کرده و نظریه داروین را به مثابه ای گمانه زنی که زمان آنرا ابطال خواهد نمود، معرفی نمودند.

این رساله در پنج فصل کلی نگارش یافته است. فصل اول مربوط به کلیات تحقیق و هدف از ارائه این موضوع است. فصل دوم به پیشینه و تئوری تکامل پرداخته است. در فصل سوم رویکرد متفاوت کاتولیکها بررسی شده است و فصل چهارم در باب نگرش بنیادگرایان و پروتستان هاست و در یک فصل کوتاه نتیجه گیری شده است.

فصل اول

کلیات تحقیق

۱-۱. بیان مسئله

عقیده به ثبات صور زیستی، که روزگاری بر تفکر غرب چیره بود، تا حدی نتیجه قهری این باور است که هر نوعی از موجودات به همین صورت کنونی اش به دست خداوند آفریده شده است؛ آن چنان که در سفر تکوین(پیدایش) مذکور است و تا اندازه ای نیزناشی از آموزه‌ی اسطوی است که می‌گوید: هر موجود مفردی همانا تجسم صور ازلی یا ماهیات ثابت است. هم‌چنین تبیین غایی آفرینش، اهداف و غایات هر موجود علل غایی فعل و کردار وی را نخستین وعالی ترین تبیین ساختمان موجود زنده تلقی می‌کردند. و در صدد توضیحات ویا توجیه هات دیگری نبودند(باربور، ۱۳۷۴، ۱۰۳). این عقیده تا قرن نوزدهم میلادی به قوت خود باقی ماند تا زمانیکه داروین به طور متقن نظریات تطور گرایانه خویش را مطرح نمود. بنابراین داروینکاری ترین ضربه را به زیست‌شناسی اسطوی وارد کرد، همان‌گونه که پیش از او نیوتن فیزیک اسطوی را از عرصه‌ی علم بیرون رانده بود (هال، ۱۳۶۳، ۳۲۶). در عهد پیش از داروین پیدایش زمین شناسی جدید بر مبنای تطور، هیچ‌گونه تعارض حادی بین علم و دین به بار نیاورد. تمسک غیر انتقادی به ظاهر کتاب مقدس از دیر باز مورد چون و چرا قرار گرفته بود. شش روز آفرینش به روایت نص پیدایش، به آسانی قابل تفسیر به دوره‌های تکاملی یا زمین شناختی بود. و یا به نحوی تعابیر مجازی و تمثیلی انگاشته می‌شد. علاوه بر این، هیچ‌یک از اركان و احکام اساسی کتاب مقدس در معرض معارضه نبود. هنوز شان و مقام انسان تهدید نشده بود. اگر به هر نوع از مخلوقات در زمان آفرینش، همین صورت کنونی اعطا شده بود و اگر انسان آفریده خاص خداوند بود، دیگر بی‌همتایی و اشرفت انسان مورد چالش قرار نمی‌گرفت(بهزاد، ۱۳۲۳، ۸).

با وجود انتقادهای تند هیوم و کانت، هنوز برهان اتقان صنع مورد قبول عام بود و کتاب‌های بسیاری در سازگاری مقدار مخلوقات با غایات وجودشان تالیف می‌شد. کتاب پر طرفدار پیلی با عنوان "الهیات طبیعی" نمونه‌ای از این دست کتب است. در سده‌ی هیجدهم میلادی دین داری سنتی والهیات وحیانی مورد تردید اندیشمندان قرار گرفت و متالهان را بر آن داشت تا تفسیر جدیدی از دین ارائه دهند. شلایر ماخر در آلمان با تکیه بر اتكای مطلق دین را بر اساس تجربه‌ی هر فرد تفسیر می‌کرد. تفسیر درونی از دین مورد توجه بسیاری قرار گرفت و رهروان شلایر ماخر بعدها الهیاتی را شکل دادند که به نام الهیات اعتدالی موسوم گشت. پیروان الهیات اعتدالی دین را از چارچوب علم جدا ساخته و برای هر یک حوزه‌های مشخصی قائل شدند. دئیست هاگروهی از دانشمندانی بودند که طبیعت رانیز همانند کتاب مقدس منبعی برای معرفت و شناخت خداوند میدانستند. اینان الهیات طبیعی را بنیان نهاده و در هر یک از کشفیات علمی خویش، خدا را می‌یافتدند. اما با انتشار منشا انواع و نظریه

تکاملی داروین، نخست با قصد و هدف و طرح و تدبیر در صنع جهان معارضه می کرد و سپس شان، مقام واشرفت انسان را تهدید میکرد و ثابت کتاب مقدس را بیش از پیش زیر سوال می برد(باربور، ۱۳۷۴، ۱۰۵). بنا براین مناقشات زیادی را در الهیات بر انگیخت. گروه کثیری به هرروی پذیرای تکامل گشتنداما در چارچوب خدا شناسی، یعنی قول به تکامل را با توحید و آفرینش خداوند قابل جمع دانستند. این دسته از الهیدانان همان رهروان الهیات اعتدالی بودند که به نام لیبرال ها منصوب شدند. بنیاد گرایان(پروتستان) نه تنها داروینیسم بلکه تکامل را نیز به کلی انکار کرده و آن را در تعارض با نص کتاب مقدس و سنت مسیحی یافته و روی از آن بر تافتند. این گروه که در اروپا وزیر سیطره‌ی حامیان علم و تطور که بالندگی آغاز کرده بود، مجالی نمی یافتد به امریکا رفته و در آنجا مخالفت‌ها و نقد خویش را بر علیه نظریه تکامل عرضه داشتند. اما گروه دیگری از متالهان نیز بالذعن به تکامل، در صدد تطبیق آن با آیات کتاب مقدس برآمدند و سعی بلیغی مبذول داشتند تا نصوص کتاب را موافق با تکامل نشان دهند. این دسته از الهیدانان آکسفوردپذیرش علم را به توسع، الهیاتی پیشرو را عرضه میکردند تا در همه‌ی زمانها به قوت خویش باقی باشد. اینها کاتولیک هایی بودند که از قرن هفدهم به بعد با آراء علمی به گونه‌ای مسامحه آمیزبرخورد میکردند و در آیات کتاب مقدس به دنبال نشانه‌هایی برای تطبیق با نظریات علمی بودند. هر چند لیبرال ها لزومی به این کار نمی دیدند، زیرا از منظر ایشان دین هرگز نباید در صدد تبیین همه‌ی یافته‌های علمی باشد یا اینکه مطابق با زمان پیش رود. در واقع کتاب مقدس راهنمایی برای اصول زندگی و پایبندی به اخلاق و انسانیت بود نه لزوماً مبتنی بر کشفیات علمی. الهیات طبیعی که برپایه‌ی نظریات علمی بنا شده بود بسیار آسیب پذیر شد زیرا نظریه تکامل برآهینی رادر باب خداشناسی نقض میکرد که پایه استدلال اینان بود. اما برخی الهیدانان با رویکردی مثبت به نظریه تکامل، الهیات طبیعت را شکل داده و برآهین جدیدی را با رویکرد تکاملی به اثبات رساندند.

۱-۲. فرضیه‌ها و سوال‌های تحقیق

۱- با توجه به سیطره‌ی تفکر خلق الساعه و ثبات انواع در طی قرون متمادی، تکامل چگونه به وقوع پیوست؟

۲- چگونه نظریه علمی تکامل توانست بنیاد اندیشه‌های بشری را زیر ورو کند؟

۳- دین مسیحیت با نظریه‌ی تکامل چه برخوردي داشته است؟

۴- آیا نظریه‌ی تکامل زمینه ساز ایجاد فرقه‌های مذهبی در نحوه‌ی مواجهه با آن شده است؟

۵- متألهان چگونه توانستند دین را از مضمحل شدن در پرتو تکامل، نجات دهند؟

۱-۳. اهداف تحقیق

۱-۳-۱. هدف اصلی:

شناخت نظریه و عناصر تکامل داروین و چگونگی مقابله مسیحیت با آن است.

۱-۳-۲. هدف فرعی:

شناخت و معرفت نسبت به نگرش‌های متفاوت و متغیر دین نسبت به پدیده تکامل

همچنین وقوف بر نحوه رویارویی دین در شرایط محیطی مختلف

۱-۴. واژه‌های کلیدی تحقیق

فارسی: تکامل، انتخاب طبیعی، کاتولیک، تنافع بقا، الهیات لیبرال، بنیادگرایان

لاتین: evolution, natural selection, catolism, liberal theology, fundamentalist

۱-۵. سوابق مربوط

با توجه به نتیجه ایران داک، تحقیقی که به موضوع مربوط باشد، یافت نشد.

۱-۶. استفاده کنندگان از نتایج تحقیق (اشخاص حقیقی و حقوقی)

מוסسات مربوط به دین پژوهی

موسسات مربوط به ادیان تطبیقی و عرفان

کتابخانه های علوم انسانی

دانشجویان کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری ادیان و عرفان.

۱-۷. نوع تحقیق (اکتشافی، توصیفی، پیمایش، علی پس از وقوع.....)

تحقیق از نوع توصیفی است.

۱-۸. روش تحقیق

شیوه‌ی تحقیق، کتابخانه‌ای و روش آن توصیفی است. حدود و جوانب پژوهش نیز به حوزه‌ی الاهیات مربوط می‌شود. در شیوه‌ی کتابخانه‌ای محقق برای جمع آوری اطلاعات محدود به حوزه‌ی مطالعات کتابی، نوشتاری و چاپی است و به توضیح و تفسیر اندیشه‌ها، کتابها و مقالات نویسنده‌گان و نقد و بررسی آراء آنها می‌پردازد.

۱-۸-۱. ابزار گرد اوری اطلاعات:

فیش تحقیق، کتاب‌ها، دایره‌المعارف‌ها، اینترنت و سیدی‌های جستجوی اطلاعات

۱-۸-۲. جامعه آماری:

تحقیق از نوع اسنادی است.

۱-۸-۳. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات:

ابتدا تلاش شده است تا قدمت اندیشه تکاملی را باز شناسد و سپس به بیان اصول کلی نظریه داروین پرداخته شده است. در این رساله فقط بیان اصول کلی نظریه داروین مدنظر بوده است و از ذکر انتقادات واردہ بر آن خودداری شده است. آنگاه به رویکرد متالهان مسیحیت در قبال آن پرداخته است. دو شاخه‌ی مهم مسیحیت یعنی کاتولیک‌ها و پروتستان، هر کدام نگرشی متفاوت نسبت به آن داشته اند. در حمامکان رویکرد آنان نسبت به نظریه داروین بیان شده است.